

Ημερομηνία : 16 /09 / 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

Αριθμός Πρωτοκόλλου: 025/2020

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΑΝΙΤΣΑΣ
Καστάνιτσα Αρκαδίας
Τ.Κ 220 01 Άστρος
Τηλ:697 4477 237
e-mail: tpefanis@gmail.com

ΠΡΟΣ
Κον Γιώργο Καμπύλη
Δήμαρχο Δήμου Βόρειας
Κυνουρίας

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΒΛΗΜΜΑΤΑ ΚΑΣΤΑΝΕΩΝΑ

Κύριε Δήμαρχε ,

Με την επιστολή αυτή θα ήθελα να σας επισημάνω για μια ακόμα φορά την ήδη γνωστή κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο Καστανεώνας, κύρια πηγή εσόδων της Καστάνιτσας και όχι μόνον ,τα Προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και να μεταφέρω Αίτημα των κατοίκων και παραγωγών Καστάνιτσας .

Στον Πάρνωνα και την ευρύτερη περιοχή, υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις με παραγωγικές καστανιές τόσο στην περιοχή της Αρκαδίας όσο και στην περιοχή της Λακωνίας.

Η συνολική έκταση του καστανοδάσους ξεπερνά τα 16.000 στρέμματα.

Ο Δήμος Βόρειας Κυνουρίας έχει το μεγαλύτερο κομμάτι αλλά σημαντικές εκτάσεις με ανάλογη παραγωγή υπάρχουν στην Τ.Κ. Κοσμά του Δήμου Ν. Κυνουρίας αλλά και σε Τοπικές Κοινότητες των Δήμων Σπάρτης και Τρίπολης.

Οι οικογένειες που ασχολούνται με την καστανοκαλλιέργεια ξεπερνούν τις 1.100 και το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι για τις περισσότερες η καστανιά είναι μονοκαλλιέργεια και άρα ο σημαντικότερος οικονομικός πόρος για επιβίωση.

Το πιο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετώπισαν μέχρι σήμερα όλοι οι καστανοπαραγωγοί της χώρας ήταν η απειλή από την ασθένεια του έλκους της καστανιάς.

Με τους εμβολιασμούς που έχουν ήδη γίνει (2006- 2009) έχει κατ' αρχάς αντιμετωπισθεί ο μεγάλος κίνδυνος που αντιμετώπισαν βέβαια όλοι οι καστανεώνες της Ελλάδος από τον μύκητα του έλκους της καστανιάς. Όμως υπάρχουν και άλλα σημαντικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν και για το λόγο αυτό προχωρήσαμε στην σύνταξη αυτού του υπομνήματος:

1. Μέσα στους καστανεώνες υπάρχουν χιλιάδες προσβεβλημένα δένδρα από το έλκος, μεγάλα σε ηλικία τα οποία δεν έχουν καμία ελπίδα να επανέλθουν αφού ξεραίνονται από την κορυφή προς την ρίζα και ως εκ τούτου είναι αναγκαία η κοπή τους, η απομάκρυνσή τους και η αντικατάστασή τους.

Το κόστος των εργασιών αυτών είναι **δυσβάστακτο** για τους παραγωγούς αφού και το ανάγλυφο του εδάφους είναι δύσκολο αλλά και το ύψος των δέντρων απαγορευτικό για τους καλλιεργητές. Σε δειγματοληπτικά κλαδέματα που έγιναν τα δέντρα δείχνουν διάθεση ανάκαμψης.

2. Υπάρχουν **πολλά υπέργηρα δένδρα** σε αρκετούς οικισμούς με μέση ηλικία πάνω από 150 χρόνια. Στο καστανεώνα π.χ. της Καστάνιτσας -που είναι ο μεγαλύτερος της χώρας 4.500 στρέμματα – το ποσοστό των υπέργηρων δένδρων ξεπερνά το 70%. Σημαντικότερη συνέπεια αυτού είναι να έχει μειωθεί στο ελάχιστο η παραγωγή καστώνων μια και στην ουσία τα δένδρα αυτά είναι νεκρά και επίσης θέλουν κοπή, απομάκρυνση και αντικατάσταση. Οι σημερινές παραγωγές δεν ξεπερνούν τους 30-50 τόνους σε σχέση με το παρελθόν που έφταναν τους 500.
3. Υπάρχουν σε όλες τις ορεινές περιοχές του Πάρνωνα εκατοντάδες στρέμματα εκτάσεων που είναι κατάλληλες **για επέκταση της καστανοκαλλιέργειας με νέες φυτείες.**
4. Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα που υποβαθμίζει την ποιότητα αλλά και την αξία της παραγωγής των καστώνων αποτελεί **η ανυπαρξία τυποποίησης καθώς και μεταποίησης του προϊόντος.** Σχεδόν το σύνολο της παραγωγής πωλείται από τους παραγωγούς χωρίς καμία τυποποίηση (χύμα) ενώ μόνο το 5% κατευθύνεται στην μεταποίηση, κυρίως στη ζαχαροπλαστική.
5. **Χάος επικρατεί στο τομέα των φυτωρίων και του πολλαπλασιαστικού υλικού** όπου ο καθένας πράττει διαφορετικά και πειραματίζεται χωρίς καμία γνώση με αποτέλεσμα την ποιοτική υποβάθμιση του προϊόντος.
6. **Παντελής ήταν και είναι η έλλειψη πληροφόρησης** από επιστήμονες γεωπόνους με γνώσεις για την καλλιέργεια της Καστανιάς, για την λίπανση και τους κατάλληλους ψεκασμούς αφού ο κάθε παραγωγός για να αντιμετωπίσει το σκουλήκι, την καρπόκαψα, τον άνυδρο καρπό κλπ χρησιμοποιεί ότι του πουν, σε τυχαίες ημερομηνίες, με τυχαία φάρμακα.
7. **Η έντονη λειψυδρία** των τελευταίων ετών επιβαρύνει την φθίνουσα παραγωγή αφού χιλιάδες στρέμματα δεν αρδεύονται παντελώς.
8. **ΣΦΗΚΑ ΤΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ.** Τέλος σε όλα αυτά τα προβλήματα ήρθε να προστεθεί και ο καινούργιος εχθρός η γνωστή πλέον σε όλους Σφήκα της Καστανιάς που το θέμα απασχολεί πλέον πολλά διαμερίσματα της χώρας και φυσικά την Αρκαδία. Σε ημερίδα στην Καστάνιτσα το 2017 ενημερώθηκε αναλυτικά για το πρόβλημα με την παρουσία του ο πρώην ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κος Αποστόλου. Η μείωση της παραγωγής από τον συγκεκριμένο εχθρό μπορεί να ξεπεράσει το 60%. Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι εφέτος με πρωτοβουλία του Δήμου μας και της Περιφέρειας έγινε εξαπόλυση του ωφέλιμου παρασίτου TORYMUS SINENSIS και περιμένουμε τα αποτελέσματα ίσως σε τρία χρόνια.

Με πρόσκληση επίσης του Δήμου και επίσκεψη του Καθηγητή κου Διαμαντή, από τους πλέον γνώστες των προβλημάτων της Καστανιάς, έγινε αυτοψία στους Καστανεώνες της περιοχής εντοπίστηκαν προβλήματα **ΜΕΛΑΝΩΣΗΣ** στα δέντρα και οι παραγωγοί ενημερώθηκαν σε ημερίδα στον Άγιο Πέτρο.

Είναι πράγματι μια σοβαρή πρωτοβουλία που χρειάζεται βεβαίως συνέχεια.

*** Σε όλα τα παραπάνω έρχεται να προστεθεί και ένας άλλος αμείλικτος εχθρός τα **Αγριογούρουνα** που πραγματικά αποτελούν μάστιγα για την εναπομείνασα παραγωγή.

Για το θέμα έχει ήδη γίνει σχετική επερώτηση στη Βουλή στις 5/11/2019.

Έχοντας προβληματιστεί αρκετά τα τελευταία χρόνια με τα προβλήματα και της προοπτικές επέκτασης της καστανοκαλλιέργειας ζητάμε να παρθούν αποφάσεις στην κατεύθυνση της ουσιαστικής στήριξης των παραγωγών :

Α. Ολοκληρωμένα πρόγραμμα παρέμβασης της Πολιτείας ή της Περιφέρειας μέσα από πρόγραμμα γεωργικής ανάπτυξης (Ευρωπαϊκό ή Εθνικό) για την κοπή, απομάκρυνση και αντικατάσταση όλων των νεκρών προσβεβλημένων και υπέργηρων καστανοδένδρων με φυτώρια που θα προέλθουν από ελεγμένες ανθεκτικές (στην ασθένεια) ποικιλίες. Το ίδιο ισχύει και για την επέκταση της καλλιέργειας σε ασκεπείς εκτάσεις. Το πρόγραμμα πρέπει να προβλέψει σημαντικές ενισχύσεις για όλα τα στάδια της αναδιάρθρωσης .

Β. Για το τομέα της τυποποίησης, εμπορίας και μεταποίησης προτείνουμε:

- να θεσπιστούν προδιαγραφές ταξινόμησης του προϊόντος σε κατηγορίες
- να υπάρξει οργανωμένη παρέμβαση για την μεταποίηση

Γ. Να απογραφούν, μελετηθούν και αξιολογηθούν οι υπάρχουσες ποικιλίες καστανιάς και να δημιουργηθούν με επιχορήγηση ελεγχόμενα φυτώρια για την παραγωγή δένδρων που κυρίως θα πρέπει να είναι ανθεκτικά στις ασθένειες που υπάρχουν.

Για όλα τα παραπάνω προβλήματα καθώς και για τις προτάσεις αναδιάρθρωσης της καστανοκαλλιέργειας υπάρχει ολοκληρωμένη προμελέτη, που έχει κατατεθεί και στο Υπ. Αγρ. Ανάπτυξης από τον εξαιρετο επιστήμονα του ΕΘΙΑΓΕ Dr Στέφανο Διαμαντή (ήδη συνταξιούχο) που στα θέματα της καστανιάς είναι ο κορυφαίος σε όλη την Ευρώπη.

Με δεδομένο ότι ο χώρα μας όχι μόνο δεν εξάγει κάστανα αλλά αντίθετα αναγκάζεται να εισάγει σημαντικές ποσότητες από την Τουρκία , την Κίνα , την Πορτογαλία κ.ά. και τυποποιημένα από την Γαλλία και την Ιταλία είναι αναγκαίο να παρθούν άμεσα σημαντικές και ολοκληρωμένες αποφάσεις για την ανάπτυξη και επέκταση της καστανοκαλλιέργειας με στόχο τον διπλασιασμό της παραγωγής στο τέλος επόμενη δεκαετίας, όπως έγινε οργανωμένα από την Πορτογαλία κλπ. Πριν 20 περίπου χρόνια.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ :

Επιβάλλεται λοιπόν άμεσα η λήψη πολιτικής απόφασης για την ένταξη σε κάποιο πρόγραμμα - ΕΣΠΑ - ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού προγράμματος αναδιάρθρωσης της καστανοκαλλιέργειας για το Πάρνωνα και την ευρύτερη περιοχή βασισμένη στην πολύ

υπεύθυνη προμελέτη του κ. Διαμαντή που υπολόγιζε το συνολικό κόστος στα 10.850.000 ευρώ. Τα χρήματα αυτά - αν και φαίνονται αρκετά - θα αποσβεσθούν σε μία επταετία από την αύξηση της παραγωγής και ταυτόχρονα θα αποτρέψει την εξαφάνιση των καστανώνων.

Εν κατακλείδι σας παρακαλούμε να πάρετε τις πρωτοβουλίες εκείνες με τις υπηρεσίες του Δήμου μας και να ενώσετε την φωνή σας με την δική μας προς κάθε κατεύθυνση και κυρίως τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας για γνωστοποίηση και επίλυση των προβλημάτων μας .

Ευχαριστώ πολύ
Με εκτίμηση

Πεφάνης Θεόδωρος
Πρόεδρος Κοιν. Καστάνιτσας

Πίνακας Αποδεκτών.

- 1.Περιφέρεια Αρκαδίας
- 2.Πρόεδρο ΕΛΓΑ κον Ανδρέα Λυκουρέντζο
- 3.Υπουργό Γεωργίας κον Μάκη Βορίδη
- 4.Υφυπουργό Εξωτερικών κον Κώστα Βλάση
- 5.Βουλευτή ΣΥΡΙΖΑ κον Γιώργο Παπαηλιού
- 6.Βουλευτή ΚΙΝΑΛ κον Οδυσσέα Κωνσταντόπουλο
- 7.Α.Ε ΠΑΡΝΩΝ
- 8.Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- 9.ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡ/ΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- 10.ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ